

Helvella acetabulum, a new record from Iran *Helvella acetabulum* گزارشی جدید از ایران

Received: 22.11.2010 / Accepted: 30.12.2010

دریافت: ۱۳۸۹/۹/۱ / پذیرش: ۱۳۸۹/۱۰/۹

M.R. Asef: Research Instructor, Department of Botany, Iranian Research Institute of Plant Protection, P.O. Box 1454, Tehran 19395, Iran (E-mail: asef_iran@yahoo.com)

A. Ozzar: M.Sc. student, Faculty of Sciences, Urmia University, Urmia, Iran

A. Siami: Assistant Prof., Faculty of Sciences, Urmia University, Urmia, Iran

محمدرضا آصف: مربی پژوهش بخش تحقیقات رستنی‌ها، موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور، صندوق

پستی ۱۴۵۴، تهران ۱۹۳۹۵

(E-mail: asef_iran@yahoo.com)

عزیز عذار: دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده علوم،

دانشگاه ارومیه، ارومیه

عباس صیامی: استادیار دانشکده علوم، دانشگاه ارومیه، ارومیه

A few specimens collected from northeast of Iran were identified *Helvella acetabulum* (L.) Quéf. (*Pezizales, Helvellaceae*) (Dennis 1981):

Fruit-bodies (apothecia) cup shape, 2–6 cm diam., inner or fertile surface pale brown, glabrous; lower surface yellow brown to brown, with pallid to cream-coloured ribs extending from the stipe base to the cup; margin incurved toward the center when young, irregular and torn in age. Stipe 2–5 cm high, 2–4 cm thick, whitish to pale creamy, deeply ribbed. Asci cylindrical, hyaline, 8-spored. Ascospores broad ellipsoid, hyaline, with an oil droplet, 15–18 × 10–13 μm (Fig. 1).

Materials examined: W Azarbaijan province, Naghade to Oshnavieh, on soil, 15.5.2010, Aghaalinejad and Ozzar (IRAN 14727 F); W Azarbaijan province, Piranshahr to Jaldian, on soil, 20.5.2009, Asef (IRAN 14781 F); Kordestan province, Marivan, Negel, on soil, 5.5.2006, Asef (IRAN 14780 F); E Azarbaijan province, Arasbaran, Makidi, on soil, 8.6.2007, Asef (IRAN 14779 F).

Cup shape fruit-bodies, ribs on surface of stipe and apothecium clearly distinguish *H. acetabulum*. Two species, *H. leucomelaena* (Pers.) Nannf. and *H. queletii* Bres. also have veined stipe, but the ribs seldom extending to the cup. This fungus has previously been reported from forests of Golestan province (Arefipour *et al.* 2004).

تعدادی از نمونه‌های قارچی جمع‌آوری شده از شمال غرب ایران براساس (Dennis 1981) تحت عنوان: *Helvella acetabulum* (L.) Quéf. (*Pezizales, Helvellaceae*) شناسایی شدند. مشخصات مورفولوژیکی این گونه ذیلا شرح داده شده است:

اندام بارده عبارتست از آپوتسیوم فنجانی شکل به قطر ۲-۶ سانتی‌متر که روی یک پایه مستقر شده است. سطح داخلی اندام بارده که بخش بارور قارچ می‌باشد، به رنگ کرمی تیره تا قهوه‌ای روشن و نسبتاً صاف و سطح تحتانی آن قهوه‌ای زرد تا قهوه‌ای می‌باشد. سطح تحتانی اندام بارده به طور مشخص دارای رگه‌هایی است که از انتهای یا اواسط طول پایه منشأ گرفته و در سطح زیرین اندام بارده کشیده شده‌اند.

پایه به رنگ سفید تا کرمی روشن، به طول ۲-۵ سانتی‌متر و قطر ۲-۴ سانتی‌متر می‌باشد. معمولاً قطر پایه به سمت محل اتصال به کلاهک افزایش می‌یابد. سطح پایه از تعداد معدودی از رگه‌های قطور و هم‌رنگ پایه پوشیده شده است.

آسک‌ها روشن، استوانه‌ای و دارای هشت آسکوسپور در یک ردیف می‌باشند. پارافیزهای نخ‌شکل در میان آسک‌ها به ضخامت تا پنج میکرومتر دیده می‌شوند. آسکوسپورها روشن، بیضوی پهن، معمولاً دارای یک قطره‌چه روغن و به اندازه ۱۰-۱۳ × ۱۵-۱۸ میکرومتر می‌باشند (شکل ۱).

نمونه‌های بررسی شده: استان آذربایجان غربی، نقده به اشنویه، بهشت پرندگان، روی خاک، ۱۳۸۹/۲/۲۵، آقاعلی نژاد و عذار (IRAN 14727 F)؛ استان آذربایجان غربی،

References

Arefipour, M.R., Askary, H., Sadeghi, E., Musazadeh, S.A. & Salary, A.N. 2004. Compare of diversity of macromycetes in intact and non-intact forests. 16th Iranian Plant Protection Congress, Tabriz. Iran.

Dennis, R.W.G. 1981. *British Ascomycetes*. Vaduz. J. Cramer.

پیرانشهر به جلدیان، روی خاک، ۱۳۸۸/۲/۳۰، آصف (IRAN 14781 F)؛ استان کردستان، مریوان، نگل، روی خاک، ۱۳۸۵/۳/۱۵، آصف (IRAN 14780 F)؛ استان آذربایجان شرقی، ارسباران، مکیدی، روی خاک، ۱۳۸۶/۳/۱۸، آصف (IRAN 14779 F).

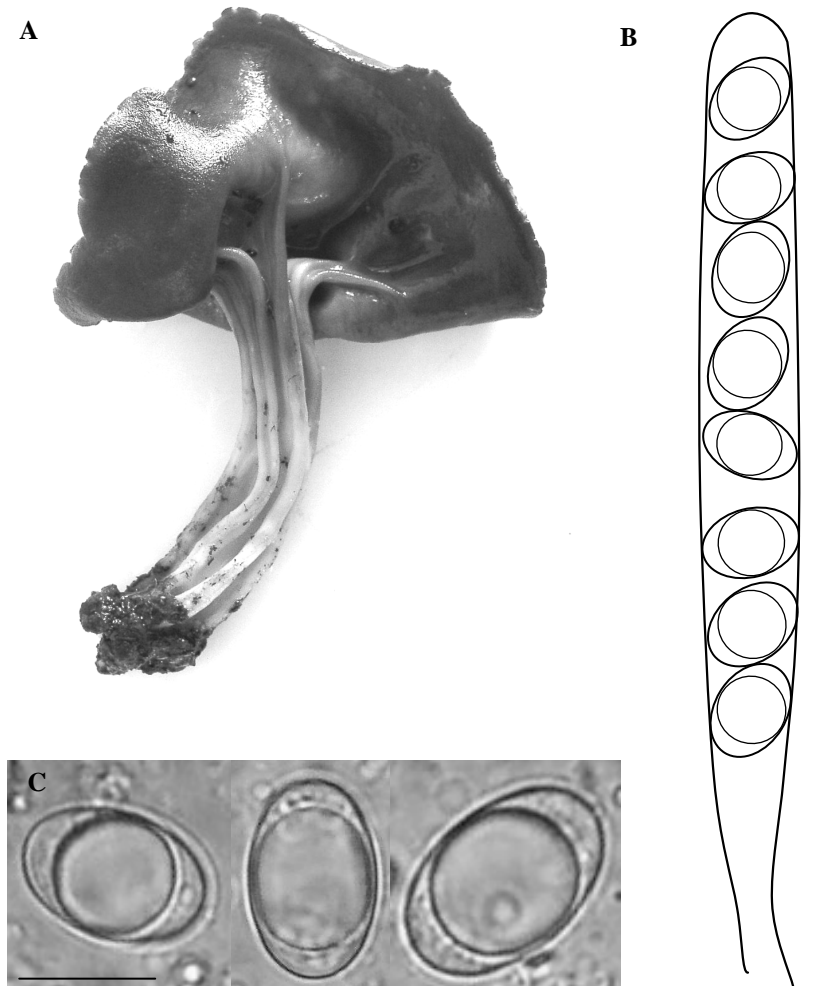

Fig. 1. *Helvella acetabulum*: A. Fruit body, B. Ascus, C. Ascospores (Bar = 10 μ m).